

నేకరణ-సంపాదకత్వం: కాత్యాయనీ విద్యేహా

తెలుగు ఆధునిక సాహిత్యప్రపంచంలో బుచ్చిబాబుగా పసిద్ధులైన శివారాజపెంకట సుబ్బారావు కథా రచయిత, నవలాకర్త, నాటక, నాటికా రచయిత, వ్యాసకర్త, సాహిత్య వివేచనా తత్త్వరుడు, ఆత్మ కథారచయిత, కవి, చిత్రకారుడు. 1946లో వెలువడిన ఆయన ‘చివరకు మిగిలేది’ నవలకు తెలుగు నవలా చరిత్రలో ఒక విశిష్టస్థానముంది. ఆయన 60 కథల వరకూ ప్రాశారు. ఆద్యంతాలు - మధ్య రాధ, ఉత్తమ ఇల్లాలు, ఒకే నిర్ద - ఎన్ని కలలు వంటి నాటకాలనూ, శిష్యరక్షిత, ఒమర్ భయ్యం, రాయల కరుణకృత్యం లాంటి నాటికలనూ రాశారు. ప్రెక్స్ స్పీయర్ సాహితీ పరామర్శ చేశారు. ‘నా అంతరంగ కథనం’ అనే బాల్యజీవితానికి సంబంధించిన ఆత్మకథనూ, ‘నన్న మార్చిన పుస్తకం’ అనే తన వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రభావితం చేసిన పుస్తక ప్రభావక శక్తి పరిచయాన్ని రాశారు. బుచ్చిబాబు రచనల్లో ఆయన బహుముఖ స్పజనాత్మక సాహిత్య వ్యక్తిత్వాన్ని వెల్లడించేవి ఆయన రాసిన కథలు. కథారచనలో సమకాలిక కథారచయితల కంటే భిన్నంగా తనదైన ధోరణినీ, శైలినీ, కథ శిల్పాన్ని ఏర్పరచుకున్న రచయిత బుచ్చిబాబు. - కేతు విశ్వనాథరెడ్డి (దీపధారులు పుస్తకంలో)

బుచ్చిబాబు డైరీలు - సమయం, సందర్భం

సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, వైజ్ఞానిక సాహిత్య కళారంగాలలో చేసిన విశేషకృషిపల్ల ప్రసిద్ధికి వచ్చిన వ్యక్తుల జీవితాలను పునర్నిర్మించి తరువాతి తరాలవాళ్ళకందించటానికి ఆయా వ్యక్తులు వ్రాసుకున్న డైరీలను - ఉత్తరాలను మించిన అధికారిక ఆధారాలు పేరేవీలేవు. ముఖ్యంగా సాహిత్య రంగంలో రచయితల వాళ్ళయ జీవిత సూచికలను సిద్ధం చేయటంలో భాగంగా వారి వాళ్ళయ జీవిత విశిష్టతలను వ్యక్తం చేసి డైరీలను - ఉత్తరాలను ప్రచారించటం ప్రయోజనకారిగా వుంటుంది.

డైరీ - దినచర్య రచన. వ్యక్తుల నిత్యజీవిత విషయాలను, కుటుంబ సంబంధాలను, స్నేహ సంబంధాలను, వృత్తిపర విషయాలను మాత్రమే కాక వాళ్ళ అభిరుచులను, అభిప్రాయాలను, కాంక్షలను, ఆంతర్యాలను, అలవాట్లను, ప్రవర్తనారీతులను, ఆశాభంగాలను పట్టి చూపించేది డైరీ. డైరీ వ్రాయటం అంటే వ్యక్తులు తమ అంతరంగాన్ని తామే తమముందు పరిశీలనకు పెట్టుకోవడమన్నమాట. ఏ

దాపరికాలు, భయాలు, వంచనలు లేకుండా అంతరంగాలను విప్పిపరచే వీలుండటం వల్ల డైరీలు చాలావరకు రచయిత అస్తైన వ్యక్తిత్వానికి నిలువుటద్దులుగా ఉంటాయి.

డైరీలు - ఉత్తరాలు ఆ వ్యక్తులకు సంబంధించిన విష్ణుత సమాచారాన్నందిస్తాయి. ఈ విష్ణుత సమాచారం తత్త్వాలంలో దానంతట అదిగా సాధించే ప్రయోజనం పెద్దగా వుండకపోవచ్చు. కానీ తరువాత తరువాత ఆ వ్యక్తులను చుట్టుకుని జరిగే పరిశోధనలకు ముడిపదార్థంగా పనిచేస్తా మార్గదర్శక సూత్రాలను నిర్దేశించగల స్థితిలో వుంటుందనటంలో సందేహంలేదు. ఈ సందర్భంలో డైరీలను - ఉత్తరాలను చెత్తకింద తీసిపొరేసిన వాళ్ళన్నప్పటికి అలాంటి వాటి ఆధారంతోనే వర్ణించాలన్న వంటి రచయితలు చక్కని జీవిత చరిత్రలను రూపొందించిన విషయం గమనించవచ్చు.

ఈ క్రమంలో సామాజిక సాహిత్య రంగాలలోని మనుషుల డైరీలకు మరింత ప్రాధాన్యత ఉంది. సమకాలీన సామాజిక రాజకీయాంశాల పట్ల రచయిత ప్రతిస్పందనా స్థాయిని, చైతన్యాన్ని, రచయిత సాహిత్య దృక్ప్రథం రూపొందుతున్న క్రమాన్ని అర్థం చేసుకొనటానికి ఈ విధంగా డైరీలు వల్ల లభించే విష్ణుత సమాచారం తోడ్చడుతుంది. అసలు సాహిత్యరంగంలో డైరీలను ఉత్తరాలను సేకరించి అధ్యయనానికి వీలుగా సంపాదించి ప్రచురించటం పొశ్చాత్య భాషాసాహిత్యాలనుసరించి వచ్చిన సంప్రదాయమే. 1857 తరువాత తెలుగు సాహిత్యంలో వచ్చిన నూతన పరిణామం ఫలితమిది. ఈ క్రమంలో గురజాడ అప్పారావుగారి డైరీలు, కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి డైరీలు - లేఖలు, విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి డైరీలు - లేఖలు ప్రచురించబడ్డాయి. 2007లో మనసు శ్వాండేష్ణ ప్రచురించిన ‘రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి రచనా సాగరం’ పుస్తకంలో 1935 నుండి 1941 వరకు లభించిన రాచిశాస్త్రి డైరీలు చేర్చబడ్డాయి

ఆధునిక కాలంలో తెలుగుభాషా సాహిత్య రంగాలలో డైరీలను - ఉత్తరాలను సంపాదించి, ప్రచురించి అధ్యయనావకాశాలను విష్ణుతం చెయ్యాలన్న దృక్ప్రథం రోజురోజుకి బలపడుతున్నది. ఈనాడు అటు రచయితలు - ఇటు విషువుకులు రచయితల డైరీలను, ఉత్తరాలను బయటపెట్టటం ద్వారా ఆయా రచయితల రచనల గురించి కొత్త కొత్త విషయాలను తెలుసుకోవటం ఎట్లా వీలవుతుందో చెప్పున్నారు.

నిజానికి బుచ్చిబాబు డైరీలను 1983 లోనే బుచ్చిబాబు వాజ్గుయ జీవిత సూచికలో భాగంగా అచ్చుపేయటం జరిగింది . 1978-1983 మధ్యకాలంలో చివరకు మిగిలేది నవల మీద పిపోచడి కి పరిశోధన చేస్తా బుచ్చిబాబు సాహిత్య వ్యక్తిత్వాన్ని దృక్ప్రథాన్ని అర్థం చేసుకొనటానికి అయన సమస్త సాహిత్యాన్ని సేకరిస్తా అధ్యయనం చేస్తున్న ఆరోజుల తపనను తీర్చిన సాహిత్యంలో బుచ్చిబాబు డైరీలు, ఉత్తరాలు ప్రధానమైనవి. బుచ్చిబాబుగారి భార్య శివరాజు సుబ్బలక్ష్మి గారు విశాల హృదయంతో అవి అన్నీ చూడటానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. 1980 మేలో వారం రోజులు, జూన్ లో వారం రోజులు, జూలైలో వారం రోజులు - 1981 జూలైలో మరో వారం రోజులు ప్రాదర్శనాదులో వారింట్లోనే వుండి డైరీల పని చూసుకోవటం జరిగింది. యింకా మిగిలివున్న డైరీలను నాతోపాటు వరంగల్కు తీసుకొచ్చుకోవటానికి సుబ్బలక్ష్మిగారంగీకరించటంతో - తెచ్చుకున్న డైరీలపని 1981 సెప్టెంబర్లో కొంత, 1982 జనవరిలో మరికొంత చేసుకోగలిగాను. 1982 మార్చిలో మళ్ళీ ఒకసారి ప్రాదర్శనాదు వెళ్లి మూడు రోజులుండి డైరీల పని పూర్తిచేసుకుని వచ్చాను.

బుచ్చిబాబు వ్రాసుకున్న డైరీలు మొత్తం 18 లభించాయి. వాటిలో మొదటిది 1935 సంవత్సరపు డైరీ. ఆ తరువాత నాలుగు సంవత్సరాల డైరీలు లేవు. 1940 సంవత్సరపు డైరీ ఉంది. ఆ తరువాత ఆరు సంవత్సరాల డైరీలు లేవు. మళ్ళీ 1947-48 సంవత్సరపు డైరీలు వున్నాయి. 1949 సంవత్సరపు డైరీలేదు. 1950 డైరీ వుంది. 1951 డైరీ లేదు. 1952 డైరీ ఉన్నది. తరువాత రెండు సంవత్సరాల డైరీలు లేవు. 1955, 1956 సంవత్సరపు డైరీలున్నాయి కానీ 1957 డైరీలేదు. 1958 నుండి 1967 వరకు మొత్తం పది డైరీలు వరుసగా శైలువి

ఉన్నాయి. దొరికిన మొదటి డైరీ అంతముందునుండే ఆయన డైరీలు వ్రాయటం ప్రారంభించి వుండటానికి వీలుంది. 1967లో మరణించే వరకు ఆయన డైరీ వ్రాశాడు. అయితే మధ్యలో ఆయా సంవత్సరాల డైరీలు దొరకకుండా పోయినవి 15. వీటిని గురించి త్రిమతి సుబ్బలక్ష్మిగారు కూడా ఏమీ చెప్పులేకపోయారు. ముఖ్యంగా బుచ్చిబాబు నవలా వస్తువును గురించి ఆలోచించే సమయంలోని డైరీలు దొరకక పోవటం వలన ఆ నవల గురించి తెలియవలసిన రచయిత అంతరంగం వెలుగులోకి రాకుండా పోయింది.

దొరికినంతవరకు డైరీలలో కొన్నిరోజులు అసలేమీ వ్రాయబడలేదు. మరికొన్ని రోజులలో ఎత్తివాసి చూపించదగినంత ముఖ్యవిషయాలు కనిపించవు. అలాంటివాటినన్నింటిని వదిలివేయటం జరిగింది. ఆయన దినచర్యలన్నీ కూడా యంధాతథంగా ఎత్తివాయలేదు. వాళ్ళయ జీవిత విశేషాలయున రచనలు చేయటాన్ని గురించిన వివరాలను, వాటికి సంబంధించిన ఆదాయాలను, చేసిన ఉపయోగాలను, సమకాలీన సాహిత్యం, సినిమా మొదలైన కళారూపాలను గురించిన అభిప్రాయాలను, సమకాలీన రచయితలతో వున్న సంబంధ బాంధవ్యాలను దృష్టిలో వుంచుకుని బుచ్చిబాబు డైరీలలోని విషయాలను ఎత్తి వ్రాయటం జరిగింది. ఆ మేరకు బుచ్చిబాబు డైరీలు నా దృష్టి కోణం నుండి ,సాహిత్య సాంస్కృతిక ప్రయోజనాల కోణం నుండి కొంత సెన్సర్ అయినవనే చెప్పాలి.

బుచ్చిబాబు డైరీలు 1935 నుండి లభిస్తున్నాయి. అప్పటికి ఆయనకు 20 సంవత్సరాలు. ఇంటర్వీచ్ డియట్ చదువు పూర్తయింది. రచయితగా, చిత్రకారుడుగా, నాటక అభిమానిగా సాహిత్య అధ్యయన పరుడుగా ఆయన రూపొందుతున్న కాలం అది. ఆ కాలంలోనే ఆయన దినచర్య రచన ప్రారంభించారు.. ఇంగ్లీష్ భాషా సాహిత్యాల పట్ల ఆయనలో ప్రత్యేక అభినివేశం బలపడుతున్న కాలం కూడా అది. తరువాత ఆయన ఇంగ్లీష్ సబ్జెక్ట్తో బియ్యే చెయ్యటమే కాక ఇంగ్లీష్ ఎమ్మె కూడా చేసారు. అందువల్లనే కావచ్చు ఆయన డైరీలు చాలా వరకు ఇంగ్లీష్లోనే ఉన్నాయి. వాటిని ఎడిట్ చేస్తూ ఎత్తి రాసుకొంటున్నప్పుడు నేను ఇంగ్లీష్లోనే రాసుకొన్నాను. బుచ్చిబాబు చిత్రకారుడు కూడా కనుక డైరీలలో చాలా వాటికి స్వయంగా చిత్రించి వేసుకొన్న కవరు పేజీలు ఉన్నాయి.

ఈ డైరీలు బుచ్చిబాబు లేఖలే కాక ఆయనకు ఇతర సాహిత్యకారులు రాసిన లేఖలుతో సహి ‘బుచ్చిబాబు వాజ్గుయ సూచిక’ ను రూపొందించి నా సిద్ధాంత వ్యాసం ‘చివరకు మిగిలేదిమానసిక సామాజిక ప్రవంతి- నవలా విమర్శ’ కు అనుబంధంగా ప్రచురించి ఇప్పటికి 32 ఏళ్ళు. 2015(జాన్ 14)-2016 బుచ్చిబాబు శత జయంతి సంవత్సరం. కొత్తతరాన్ని బుచ్చిబాబు సాహిత్య అధ్యయనం వైపు ప్రేరించటానికి బుచ్చిబాబు డైరీలు ప్రచురించటం అవసరమని అదెలా ఆచరణ సాధ్యం చెయ్యిలా అని ఆలోచిస్తున్న తరువాతలో 2015 జాన్ 14న అమెరికాలో వీక్షణం నెలవారి సదస్సులో నేను పాల్గొనటం జరిగింది. కిరణ్ప్రభ గారి ఇంట్లో జరిగిన ఆ సదస్సులో బుచ్చిబాబు సాహిత్యం గురించి మాట్లాడే అవకాశం నాకు లభించింది. ఆ సందర్భంలో సాగిన సంభాషణ ఫలితం బుచ్చిబాబు డైరీలను కౌముదిలో సీరియల్గా ప్రచురించటానికి కిరణ్ప్రభగారు ఇష్టంగా ముందుకు రావటం. కొత్తతరం పారమలకు కొత్త పద్ధతిలో బుచ్చిబాబును చేరువ చెయ్యటం మంచిదే కదా అని నేను ‘సరే’ అన్నాను. ఇంగ్లీష్లో ఉన్న డైరీలను తెలుగు చేసి వేద్దామని కూడా ఆయనే అన్నారు. బుచ్చిబాబు డైరీల ప్రచురణకు సమయం సందర్భం ఇలా సమకూడాయి. ఈ నాడు ఇందుకు అవకాశం కల్పించిన కౌముది నిర్వాహకులు కిరణ్ప్రభ గారితో పాటు, ఆనాడు ఈ పనిలో ప్రేరణ అయిన బంగోర (బండిగోపాలరెడ్డి)గారు ఈ పని ఇంత సమగ్రంగా చేయటానికి పూర్తి సహాయ సహకారాలు అందించిన శివరాజు సుబ్బలక్ష్మి గారు - నాకెప్పుడూ స్కూల్సీయులు.

- కాత్యాయనీ విద్యువే

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

1963

మే

24. అబ్బారి రామకృష్ణరావు తెలుగు రచనల మీద ఇలస్ట్రేడ్ వీక్లి లో రాసిన వ్యాసం చదివాను. మామ్మి హృదామన్ బాండెజ్ తో ప్రభావితమయటం ,ఆదికేవలం కల్పితం లాంటి విషయాలు రాశాడు. నా పేరు వదిలేసాడు. రచయితలు,నాటక రచయితలు,లత గురించి మొత్తం పేరా రాశాడు. సమతోల్యం లేని విసుగు కలిగించే సమీక్ష. నన్ను లోతుగా గాయ పరచింది.
26. WB ఏల్స్ ను చదువుతూ గడిపాను.

జూన్

3. 9 గంటలకు రైల్సే స్టేషనుకు. పుస్తకాలు చూచి JTC కారీ కథలు తెచ్చుకున్నాను.
5. ప్రసంగాలు చూడమన్నారు.
14. పుట్టినరోజు. ఈ రోజు నుండి 5రోజుల ఆర్టికల్ సెలవు. స్థానం చేసాక వాటర్ కలర్ పెయింట్ వేసాను. 5 పేజీలు స్వీయ చరిత్ర రాశాను. ఈ రోజే మొదలు పెట్టాను. ఇలియట్ వ్యాసాలు చదివాను. మళ్ళీ 2 పేజీలు స్వీయ చరిత్ర రాశాను.
16. రోజుకి ఒకటి రెండు పేజీలు స్వీయ చరిత్ర రాస్తున్నాను.
20. ‘లిటరేచర్ అండ్ వెస్ట్న్ మెన్’ చదివాను. రెండు పేజీలు అంతరంగ కథనం.
21. రెండు పేజీల అంతరంగ కథనం -14 వ తేదీ నుండి రాస్తునే ఉన్నాను.
22. మూడు పేజీలు రాశాను. JBP ని చదివాను.
23. మూడు పేజీలు రాశాను.
26. రెండు పేజీలు రాశాను.
29. బ్రిటిష్ కౌన్సిల్ నుండి నాలుగు పుస్తకాల పార్టీల్ వచ్చింది. 1) లైఫ్ అఫ్ మేరీ స్టోప్స్ 2) జీన్ పాల్ సార్ట్- స్టడీ అఫ్ హిన్ వర్క్ షై తోడీ 3) లారెన్ యూస్ట్రీట్ అండ్ ఫ్యారిటీ ఫర్ మై.. ? 4) సోమర్సెట్ మామ్
30. మేరీ స్టోప్స్ పుస్తకం చదివాను. నాలుగు పేజీలు KAK రాశాను.

జూలై

3. 6గంటలకు గొర్కెపాటి వచ్చాడు. అక్కరాభిషేకం –మొదటి తరం కథా రచయితల పై రాసినది. రెండవ ముద్రణ కాపీ ఇచ్చాడు. మధుబాబు ఇచ్చాడు.
4. గ్రాహం గ్రీన్ చదివాను. మేరీ స్టోప్స్ జీవితం పూర్తి చేసాను. మధుబాబు ఖమ్మం వెళ్ళాడు.
7. KAK (కథకుని అంతరంగ కథనం) 4 పేజీలు రాశాను.
8. గ్రాహం గ్రీన్ ను చదివాను.
10. మేరీ స్టోప్స్ జీవిత చరిత్ర చదివాను. పూర్తయింది.
11. NAK రెండు పేజీలు. (నా అంతరంగ కథనం) హిందీ పరీక్షకు హాజరు కావటం తప్పనిసరి అయింది.
13. డివి కృష్ణ శాస్త్రి బిలి వ్యాసం మొదలు పెట్టాను.8 పేజీలు రాశాను.

- 14.కృష్ణ శాస్త్రి బిఎ వ్యాసం సాయంత్రం 6 గంటలకు ఫూర్చయింది. అనురాగం సినిమాకు. అల్పమైన కథ.
15. కృష్ణ శాస్త్రి పై వ్యాసం పంపేసాను.
17. హిందీ పరీక్ష. రోల్ నెం 144. SRR కాలేజీకి విరల్ తో కలిసి. భారీ పేపర్ ఇచ్చాను. ఆఫీసుకు వెళ్లాను. మళ్ళీ 2. 30కి కాలేజీకి. మౌళిక పరీక్ష.
- టివెన్ ఇలియట్ చదివాను. KAK 7పేజీలు రాశాను.
22. గౌరేపాటి సంజీవ్ దేవ్ రసరేఖలు ఇచ్చాడు.
24. KAK రాశాను. టివెన్ ఇలియట్ చదివాను.
27. KAK రెండు పేజీలు రాశాను.
28. KAK రాశాను. రామ్ తో కలిసి లీలామహాల్ కు వెళ్లి చార్లీ చాప్లిన్ సినిమా కిడ్ చూశాను.
30. విద్యార్థి పత్రిక కృష్ణ శాస్త్రి బిఎ వ్యాసాన్ని ప్రచురించింది. AJR కు నచ్చింది.

ఆగ్నిక

2. రెండు పేజీలు KAK రాశాను.
7. కథలు ఎలా వ్రాయాలి పుస్తకం రెండు కాపీలు అందాయి.
8. కృష్ణశాస్త్రి వ్యాసాన్ని మామిడి పూడి వెంకటరంగయ్య మెచుకున్నాడని చెప్పు కోబేశ్వర రావు నుండి ఉత్తరం.
14. సాయంత్రం సుబ్బరామ శాస్త్రి గారి అప్పోవధానానికి హోజరయ్యాను. మంచి కంఠస్వరం.
15. రెండు పేజీలు KAK రాశాను. వాటర్ కలర్ వేశాను.
16. మినిస్టీ ఆఫ్ స్క్యూప్స్ ఆన్ కల్పర్ల్ అప్లోర్ నుండి తెలుగులో బెస్ట్ ఎంట్రీ గా నా రచనకు 1000 రూపాయలు కన్సోలేషన్ బహుమతి ఇచ్చినట్లు తెలుపుతూ ఉత్తరం. అభినందనలు చెబుతూ పిబి చెట్టి .. SD కి చూపిస్తే రెండుసార్లు చేతులు పట్టుకొని ఊపేస్తూ మంచి స్టోఫ్ ఉన్నారని సంతోషంగా ఉండంటూ అభినందించాడు. సాయంత్రం 3.30 కి ఇంటికి. సుబ్బలు బాగా సంతోషించింది.
18. స్కూచ్ లు గీస్తూ -హోర్డ్ మీద పుస్తకం చదువుతూ ..... సాయంత్రం 5 కు సుబ్బలుతో రిక్లూలో లక్ష్మీ ఇంటికి. జివి కృష్ణరావు ,జానకి రామ్ అభినందించటానికి నన్ను ఆపారు.
19. 14 భాషలలో అవార్డులు పొందిన వారి గురించిన ప్రైన్ నోట్ బండా సంపాందించి తెచ్చాడు. వివరాలు లేవు.
21. హోర్డ్ మీద పుస్తకం చదువుతూ .. రెండు పేజీలు KAK రాశాను.
22. త్రివేణి 'గ్లాన్ మాస్టన్' రీ ప్రింట్స్ 25 పంపింది.
23. ఆంధ్రప్రదేశ్ అవార్డు విన్వర్ష పేర్లు ప్రకటించింది. ఎన్ వి సుబ్బరావు పేరు పతాక శీర్షిక లో.
26. జ్యోతి 'మొదచి మాటలు' ప్రచురించింది.
27. మామ్ కథలు చదివాను.
28. PBG ,లీల అభినందనలు తెలుపుతూ ఉత్తరాలు రాశారు. నాయుడు నవలను హిందీ లోకి అనువదిస్తానని చెప్పు రాశాడు.
- 29.సుబ్బలు ఆరుగురు కథకులు -ఒక నాయక తో లీనమైంది.

సెప్టెంబర్

1. 8.30 కి డాక్టర్ దగ్గరకు. 3 వ ఇన్సులిన్ ఇచ్చారు.పెంటిడ్స్ సూచించారు. మూత్రంలో చక్కెర కొంత సయం.
3. అల్లారి సత్యనారయణ రాజు ప్రైరాబాద్ లో 2.30కి చనిపోయాడని రాత్రి 7 కు వార్త.

4. మందుల షాపులో 30/రూ చెల్లించాను. నవోదయలో పుస్తకాలకు 30 రూ .
6. ఇంటిగ్రెట్ ఆఫ్ పర్సనాలిటీ చదివాను. గడ్డ తగ్గుతున్నది. కానీ చెక్కెర నియంత్రణ కాలేదు.
7. రాజమార్గం నాటకం 3 పేజీలు రాశాను. కొండపల్లి వీర వెంకయ్య కొడుకు వచ్చి నవల ప్రచరిస్తానని 12% రాయల్లి ఇస్తానన్నాడు. నేను 15%ఇమ్మిని అన్నాను. కురుక్కెత్తం నాటకానికి వెళ్లాను. 5/రూ రఘురామయ్య ,పీసపాటి.
8. రాజమార్గము .. 10 పేజీలు. రాత్రి 9 కి పూర్తయింది.
9. ఉగాది కథకు యువ నుండి 20/రూ . ఫిలీ లో CHPC కి AJR సభ్యుడిగా నియమితుడయ్యాడు.
11. ప్రీటీ ని చదువుతూ ..
14. స్కూచ్ లు వేస్తూ గడిపాను.
15. ఆయిల్ స్కూచ్ - ముస్లిముల జీవితం. ఎల్లపెద్ది ఇచ్చిన పుస్తకం చదివాను.
18. పుస్తకాల అట్టలు వేస్తూ -
19. 3. 30 కి రాజమార్గము నాటకం విన్నాను.
20. ప్రాదర్శాద్ నుండి చలసాని వచ్చాడు. నన్ను చూడటానికి వచ్చాడు. ‘కళ’ ఇచ్చాడు.
21. ఉదయం పుస్తకాలు అట్టలు ..
26. యువ కు కథ ఇప్పాలని ఆలోచిస్తూ ... ఆబ్ స్ట్రేట్ పెయింట్ ప్రారంభించాను.

అక్షోధర్

2. రాత్రి 8 కి రాజమార్గము నాటకం బ్రాడ్ కాస్ట్ అయింది.
3. యువపాశం కథ రాయటం మొదలు పెట్టాను. వాళ్ళ నుండి టెలిగ్రామ్. వారం లో పంపవచ్చునా అని తిరుగు టెలిగ్రామ్ ఇచ్చాను.
5. రాజమార్గము ను ప్రశంసిస్తూ పింగళి లక్ష్మీ కాంతం గారి ఉత్తరం. ‘జాతిపితకు AIR ఇంతవరకు ఎప్పుడూ ఇయ్యిని గొప్ప నివాళి. సోషియో ఫిలసోఫికల్ భావాలకు అత్యుత్తమమైన నాటకీకరణ పారదర్శకమైన ప్రతీకాత్మకత’ అని పేర్కొన్నాడు. ఆ ఉత్తరం చదివి చాలా సంతోష పడ్డాను. SD ఎర్పెన్నుతో నోట్ చేసుకున్నాడు.
6. ‘ఉత్తుత్తి ఊహచిత్రాలు’ జ్యోతికి రాయటానికి సమాచార సేకరణ. యువ కథ పూర్తయింది. లీలామహాల్ కి వెల్లి ‘మోత్ర’ జపాన్ సినిమా చూశాను. 12 పేజీలు ఊహచిత్రాలు రాశాను.
7. ‘ది గోల్డ్ న్ మీన్’ ఇంగ్లీష్ టాక్స్ కోసం రాశాను. సరిచూసుకుని తెలుగు పెద్యాల్ కోసం జివి కృష్ణరావు కు చెప్పంటే రాసుకున్నాడు. సరిచేసి యువకు కథను ,జ్యోతికి స్కూచ్ ని పంపాను.
8. ఎన్. రామమోహనరావు సాయంకాలం వచ్చాడు-ఉత్తుత్తి ఊహచిత్రాలు స్క్రిప్ట్ గురించి మాట్లాడటానికి. అది ప్రత్యేకం వాళ్ళ కోసమే ఎంకిపాటలు ఆధారంగా కూర్చు పెట్టాను.
9. యువపాశం కథను యువకు పంపాను. పిజి ఉడ్ హౌస్ జోక్స్ అండ్ హ్యాడల్ స్పీరిట్ చదివాను.
10. ఎస్. శంఖు ప్రసాద్ నాటకం స్క్రిప్ట్ పంపమని రాశాడు.
11. ఆయిల్ పెయింటింగ్ గురించి గోపాలరావు తో చర్చ.
13. ప్రీల అల్లిక పని ఆబ్ స్ట్రేట్ పెయింటింగ్ వేశాను. ఘరవాలేదు. సాయంత్రం ఒకే నిద్ర నాటకం సపరిస్తూ ..
14. ఎస్. వీరాజు నుండి తన కథల పుస్తకానికి ముందుమాట రాయమని కోరుతూ ఉత్తరం ..

జలస్టేడ్ వీక్స్ నా నోరిగ్రెట్స్ -అనువాదాన్ని తిప్పిపంపాక యూనిలిట్ కు ప్రయత్నించమని రామశేషమ్మకు రాశాను.

15. ఒకేనిద్ర సపరటలు పూర్తయ్యాయి.

16. ఒకేనిద్ర భారతికి పంపాను.

17. పొర్చుమి. సుబ్బలు పుట్టినరోజు.

26. దసరా సెలవు. ఉదయం 11 వరకు చివరకు మిగిలేది నవలకు ఆబ్ స్ట్రోక్ కవరుపేజీ వేస్తూ ... కుదరలేదు.

27. కొత్త స్నేచ్ బుక్ లో లాండ్ స్నేచ్ వేసాను.

నవంబర్

17. పంచగునిలోయ ఆయుల్ పేపర్ చిత్రం దాదాపు పూర్తయింది.

20. రచయితగా నన్ను గురించిన శంఖపుసాద్ ప్రశంస గురించి తెలుపుతూ ముద్రాన్ నుండి DR రాశాడు.

27. ఫెమన్ ఇల్ నెన్ ఇన్ హిస్టరీ -బ్రిటిష్ కౌన్సిల్ నుండి వచ్చిన పుస్తకం చదివాను.

28. బ్రిటిష్ కౌన్సిల్ వారి పుస్తకం పెయింటర్స్ -మెటీరియల్స్ చదివాను.

డిసంబర్

1. హక్క్ లీ మీద వ్యాసానికి నోట్స్ రాశుకున్నాను.

12. హక్క్ లీ వ్యాసం రాత్రి ప్రారంభించాను.

13. హక్క్ లీ పై వ్యాసం రాశ్తూ ..

1410 నుండి 12 వరకు ఆయుల్ లాండ్ స్నేచ్ పెయింట్ చేస్తూ 11వరకు వ్యాసం రాశాను.

15. ఇంజక్కన్ తీసుకొన్నాడు హక్క్ లీ వ్యాసం రెండు పేజీలు రాశాను. 12గంటలకు పెయింటీగ్ పూర్తయింది. హక్క్ లీ వ్యాసం... యువపాశం కథకు యువ నుండి 30/ రూ వచ్చాయి. హక్క్ లీ వ్యాసం ఒక పేజీ తిరిగి రాశాను. తిరిగి రాశిన హక్క్ లీ వ్యాసం.

17. భారతికి వ్యాసం.

20. రూరల్ బ్రాడ్ కాస్ట్ పై వ్యాసం - సెమినార్ కోసం.

21. స్క్రోప్, ఫోటో గ్రాఫ్ F.O.A సెమినార్ కు పంపాను.

22. ఆయుల్ లాండ్ స్నేచ్ వేసాను.

26. కృష్ణ నదికి. వాటర్ కలర్ పెయింట్ వేసాను.

(కౌముదింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments